

Huvudman

Skövde kommun
skovdekommun@skovde.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskolan Tidanskolan i Skövde kommun.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skövde kommun att senast **den 24 maj 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd samt frånvaro. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Skövde kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Skövde kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan om särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före **den 8 maj 2024** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd och vad som ska ske efter att en anmälan är gjord. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 24 maj 2024**. (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att rektorn senast **den 8 maj 2024**, tillsammans med samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de betygskriterier som

minst ska uppfyllas. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 24 maj 2024**. (3 kap. 7 § skollagen)

Frånvaro

3. För varje uppmärksamrad elev med upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att det skyndsamt startas en utredning om orsakerna till frånvaron (och vid behov även en utredning om särskilt stöd) om det inte bedöms som obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera när utredningar startats och slutförts för respektive elev under perioden **den 10 januari 2024 till och med den 8 maj 2024** samt för vilka elever utredning bedömts som obehövt. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 24 maj 2024**. (7 kap. 19 a § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och särskilt stöd, åtgärdsprogram, garantin för tidiga stödinsatser samt information till vårdnadshavare vid ogiltig frånvaro.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr. SI 2023:9579) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden vårterminen 2024 inlett en tillsyn av Tidanskolan F - 6 i Skövde kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tidanskolan F - 6 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd samt elevers frånvaro. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, företrädare för elevhälsoteam och rektorn samt genom lektionsobservationer mellan den 16 och 17 januari 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. en sammanställning över elevernas stödbehov, skolans rutiner för arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, skolenhetens senaste dokumenterade

kvalitetsarbete avseende kunskapsresultat, åtgärdsprogram, betygs katalog, senast genomförda sammanställningar av kunskapsresultat samt skolans rutiner gällande elevers frånvaro. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten. (4 kap. 7 § skollagen)

Föreläggande

Anmälan till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärarna framkommer att det finns elever som befaras inte uppfylla betygs kriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots extra anpassningar men som inte anmälts för utredning av särskilt stöd. Rektorn uppger att en orsak kan vara att skolan har saknat specialpedagog under en tid och att lärare inte uppmärksammat alla elever som är i behov av särskilt stöd. Av dokumentationsstudier framgår bland annat att höstterminen 2023 hade tio elever i årskurs 6, betyget F i ett eller flera ämnen. Av dessa tio elever var det sju elever som hade F i ett eller två kärnämnen. Dokumentationsstudierna visar vidare att sju av dessa tio elever inte anmälts till rektorn för utredning av särskilt stöd.

Av intervju med elevhälsan framgår att när osäkerhet råder men läraren är hoppfull gällande elevers måluppfyllelse anmäls inte elever för särskilt stöd. Av intervju med lärarna framgår att ingen anmälan om särskilt stöd har gjorts trots att till exempel sex elever i årskurs 6 inte har godkänt i idrott och hälsa.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygs kriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska

detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete gällande anmälan till rektorn för utredning av särskilt stöd då alla elever inte anmäls till rektorn då de befaras att inte uppfylla kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Om anmälan till rektorn inte görs när det befaras att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas och elevens eventuella behov av särskilt stöd inte utreds riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd som eleven kan ha behov av och rätt till enligt skollagen.

Utredning av elevers långa eller upprepade frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med Tidanskolans frånvarorutin som gäller från och med höstterminen 2023. Denna rutin är ett komplement till kommunens processkarta över hur oroväckande elevfrånvaro ska hanteras. Enligt rutinen ska varje arbetslag, efter avslutad månad göra en sammanställning över de elever som har en frånvaro på över 20 % och som det finns en oro kring. Denna sammanställning ska skickas till kurator som sedan tar upp dem för diskussion på elevhälsomöte.

Av intervju med elevhälsoteamet framgår att lärarna inte alltid följer rutinen och att elevhälsoteamet då inte får någon information om elevers upprepade eller längre frånvaro. Därmed utreds inte elevers skolfrånvaro. De intervjuade uppger att det finns frånvaroutredningar från vårterminen 2023 men under hösten 2023 har inga utredningar genomförts.

Under intervju uppger lärarna att om vårdnadshavarna förklarar varför eleven är frånvarande och lärarna vet vad som är orsaken till frånvaron brukar lärarna inte meddela kuratorn och därmed startar inte rektor någon utredning. Lärarna uppger att skulle en elevs frånvaro överstiga 30 procent så meddelas kuratorn.

Skolinspektionen har vidare fått ta del av dokumentation gällande elevers frånvaro höstterminen 2023. Sammanställningen visar att det var tio elever som hade mellan 21 - 35 % frånvaro. I en skriftlig redogörelse från huvudmannen gällande frånvaroärenden under 2023 går att läsa att en frånvaroutredning startats för en elev. I januari månad 2024 fanns inga pågående utredningar eller åtgärder vad gäller elevers omfattande eller upprepade frånvaro.

Rättslig reglering

Enligt skollagen har barn som är bosatta i Sverige skolplikt och rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning. (7 kap. 2 samt 3 §§ skollagen)

Enligt skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet med att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till. (prop. 2017/18:182, s. 56)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers längre eller upprepade frånvaro. Tillsynen visar att trots att det fanns elever med upprepad eller långvarig frånvaro under höstterminen 2023 har rektorn inte startat några utredningar för dessa elever.

På grund av att lärarna inte följer framtagna rutiner och informerar kuratorn om elever har längre eller upprepad frånvaro får rektorn eller huvudmannen inte kännedom om elevernas frånvaro och elevernas frånvaro utreds därför inte. Avsaknaden av utredningar riskerar att leda till att effektiva åtgärder inte sätts in i rätt tid för att komma till rätta med elevers frånvaro. Att tidigt upptäcka och ta en elevs frånvaro på allvar, ta reda på orsakerna bakom frånvaron och vidta åtgärder utifrån dessa orsaker är avgörande för att en elevs frånvaro inte ska eskalera och bli långvarig.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med lärare, företrädare för elevhälsoteamet och rektorn samt av lektionsobservationer framgår att elever ges extra anpassningar i undervisningen om lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller

kriterier för bedömning som minst ska uppnås. Lärarna ger exempel på extra anpassningar under intervju och i klassrummen observeras hörselkåpor, time timer, skärmar, bildstöd samt att lärarna använder mikrofoner.

Utredning av särskilt stöd

Av intervju med elevhälsan och rektorn framgår att när anmälan om särskilt stöd gjorts diskuteras ärendet i elevhälsan där de olika kompetenserna bidrar med sin kunskap. De intervjuade uppger att elev och elevens vårdnadshavare bidrar med sin bild av hur skolarbetet går. Detta tillsammans utgör underlag inför beslut.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn samt dokumentationsstudier framgår att det är rektorn som beslutar att utredning av elevs behov av särskilt stöd ska startas eller att utredning av särskilt stöd inte ska startas.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygs-kriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet. (3 kap. 5 § skollagen)

Utredning av särskilt stöd

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I samband med besöket tog Skolinspektionen del av skolans samtliga aktiva åtgärdsprogram. Av granskade åtgärdsprogram framgår hur elevens behov av särskilt stöd ska tillgodoses. Det framgår att elev och elevens vårdnadshavare getts möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Av åtgärdsprogrammen framgår datum för uppföljning och utvärdering. Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsoteamet framgår att det är rektorn som tar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram.

I de utskrivna versionerna av åtgärdsprogram som Skolinspektionen fått ta del av framgår inte vem som följer upp och ansvarar för utvärdering men av intervjuer framkommer att den informationen finns i den digitala versionen som skapas av åtgärdsprogrammet och som skickas till vårdnadshavare. Information till elev och vårdnadshavare om möjligheten att överklaga beslut om åtgärdsprogram biläggs besluten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §. (3 kap. 9 § skollagen)

Vidare framgår av skollagen att ett beslut av rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Av skollagen framgår även att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen tillämpas 33 § förvaltningslagen (2017:900) om underrättelse om innehållet i ett beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation från huvudmannen samt av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framgår att förskollärare och lärare använder de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 samt de nationella proven i årskurs 3.

I intervjuer uppger lärarna, representanter från elevhälsan och rektorn att förskollärare, lärare och specialpedagog följer upp och analyserar elevers resultat tillsammans och att diskussioner förs i samråd med specialpedagogisk kompetens. Analys av elevers resultat föregående läsår föranledde tillsättning av extra resurser samt skolans kontakt med Specialpedagogiska skolmyndigheten som nu ger riktat stöd till skolenheten.

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att vid elevers övergång från förskoleklass till årskurs 1 samt vid övergång från årskurs 3 till årskurs 4 görs alltid en överlämning från avlämnande lärare till mottagande lärare där omdömen och elevers resultat ges.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att nationella kartläggningsmaterial ska användas för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande i förskoleklassen. (8 kap. 2 § skolförordningen)

Av skolförordningen framgår att nationella prov ska användas i de ämnen och årskurser som anges i 21 §. Syftet med proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurs 3 där syftet är att stödja bedömningen av elevernas kunskaper i relation till kriterierna för bedömning av kunskaper.

När nationella prov används ska eleverna delta i alla delar av proven. Rektorn får besluta att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov eller i någon eller några delar av ett sådant prov, om det finns särskilda skäl. (9 kap. 20 § skolförordningen)

Av skollagen framgår att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i

1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik,

2. lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. (3 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information till vårdnadshavare vid ogiltig frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare och rektorn framgår att skolan har ett system för att kontrollera elevernas frånvaro. När en elev inte kommer till skolan före eller efter samling, som sker dagligen, ringer lärare hem inom 30 minuter om inte vårdnadshavaren meddelat skolan att deras barn inte kommer att närvara den dagen. Lärarna har en klasstelefon som används, till exempel för att ta emot samtal samt ringa vårdnadshavarna för att ta reda på orsaken till elevens frånvaro. Under intervju uppger rektorn att det förs en tät dialog mellan lärare och vårdnadshavare.

Rättslig reglering

Enligt skollagen har barn som är bosatta i Sverige skolplikt och rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning. (7 kap. 2 samt 3 §§ skollagen)

Enligt skollagen framgår att en elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vidare framgår att om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Lena Puman

Föredragande
Signerat av: Lena Puman